

Boniewo, dnia 30.07.2024 r.

OBWIESZCZENIE

o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

Wójt Gminy Boniewo działając na podstawie art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.) informuje o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Boniewo na lata 2024-2028 z perspektywą do 2032 roku” (zw. dalej POŚ)

Zgodnie z art. 57 pkt. 2 i art. 58 pkt. 2, w związku z art. 48 ust. 1 i 2 w/w ustawy wystąpiono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz Kujawsko - Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z wnioskiem o zajęcie stanowiska w sprawie odstąpienia od obowiązku przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu POŚ.

Kujawsko – Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny pismem z dnia 29 lipca 2024 r., znak NNZ.9022.4.52.2024 uzgodnił możliwość odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu pn.: „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Boniewo na lata 2024-2028 z perspektywą do roku 2032”.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy pismem z dnia 4 czerwca 2024 r., znak WOO.410.124.2024.KB uzgodnił odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego projektu dokumentu, zgodnie z art. 48 ust. 1 i ust. 3 wyżej cyt. ustawy.

Po przeanalizowaniu wniosku o odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko organy uzgadniające stwierdziły, że nie zachodzą przesłanki do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, o której mowa w art. 46, 47 i 50 ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 poz. 1094 ze zm.) a organ opracowujący projekt dokumentu w tym przypadku może skorzystać z art. 48 w/w ustawy biorąc pod uwagę uwarunkowania wynikające z art. 49 ustawy ooś.

W związku z powyższym w świetle art. 48 ust.2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest zasadne.

Informuję o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Boniewo na lata 2024-2028 z perspektywą do 2032 roku” .

Obwieszczenie umieszczono na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Boniewo oraz na stronie BIP Gminy Boniewo.

Wójt Gminy Boniewo
Marek Klimkiewicz

Załącznik do obwieszczenia z dnia 30.07.2024 r.

UZASADNIENIE

braku potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Boniewo na lata 2024-2028 z perspektywą do 2032 roku”

Sporządzono na podstawie art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1094 ze zm.).

1) Charakter działań przewidzianych w dokumencie w szczególności:

a) Stopień w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Boniewo na lata 2024-2028 z perspektywą do 2032 roku” jest dokumentem wyznaczającym cele ochrony środowiska w 10 obszarach interwencji. Cele te będą realizowane poprzez wyznaczone w harmonogramie na lata 2024 – 2032 zadania. Szczegółowy harmonogram zadań przewidzianych do wykonania w ramach realizacji „Programu...” znajduje się w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Boniewo na lata 2024-2028 z perspektywą do 2032 roku”. Głównie są to zadania polegające na modernizacji systemów grzewczych (wymiana źródeł ciepła, działania wspierające montaż indywidualnych instalacji OZE – panele fotowoltaiczne na budynkach), wymiana oświetlenia, budowa i przebudowa dróg, ścieżek rowerowych i chodników, oraz modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacji, utrzymanie cieków, organizacja systemu gospodarki odpadami, ochrona zadrzewień, planowane wycinki drzew, wsparcie rolników, usuwanie azbestu, jak również działania polegające na edukacji mieszkańców oraz opracowywaniu dokumentacji, kontroli przestrzegania przepisów ochrony środowiska.

Część zadań wyznaczonych w „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Boniewo na lata 2024-2028 z perspektywą do 2032 roku” może być zaliczanych na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839) do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zaliczają się zadania polegające na budowie i przebudowie sieci wodno – kanalizacyjnej, budowie i przebudowie dróg. Dla inwestycji tych było lub będzie przeprowadzone osobne postępowanie, są to inwestycje celu publicznego.

Pozostałe zadania wymienione w POŚ nie są zaliczane do przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko w rozumieniu Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz.1839).

Na etapie przeprowadzonych dotąd postępowań ocen oddziaływania na środowisko oraz na etapie opracowywania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Boniewo na lata 2024-2028 z perspektywą do 2032 roku” stwierdzono, że realizacja postanowień tego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko.

„Program...” z założenia sprzyja poprawie lub przynajmniej utrzymaniu jakości poszczególnych elementów środowiska, pozwoli na kształtowanie polityki ochrony środowiska gminy w sposób uporządkowany i dostosowany do warunków lokalnych, a przy tym zmniejszeniu ulegnie emisyjność gospodarki. Pomimo, że w Programie (...) wskazano przedsięwzięcia polegające m.in. na rozbudowie kanalizacji, wodociągów, modernizacji dróg są to działania mające służyć ochronie środowiska, w tym wypadku wyeliminowaniu niekontrolowanego zrzutu ścieków, racjonalnemu korzystaniu z wód, czy ochronie powietrza, a co za tym idzie ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do wód powierzchniowych oraz podziemnych.

b) Powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach

Znaczącą rolę w definiowaniu polityki ochrony środowiska Gminy Boniewo pełnią zapisy zawarte w opracowaniach szczebla krajowego, wojewódzkiego i powiatowego. Należy również uwzględnić uwarunkowania wewnętrzne zawarte w dokumentach planistycznych gminy.

- nadrzędne dokumenty strategiczne:
 - Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności,
 - Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku),
 - Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej
- zintegrowane strategie o charakterze horyzontalnym:
 - Strategia zrównoważonego rozwoju transportu do 2030,
 - Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030,
 - Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022,
 - Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
 - Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030,
 - Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) do 2030 roku,

- Polityka energetyczna Polski do 2040 roku.
- dokumenty sektorowe:
 - Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020,
 - Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
 - Krajowy plan gospodarki odpadami 2022,
 - Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów,
 - Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020,
 - Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Planem działań na lata 2015 – 2020,
 - Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030,
 - Program wodno-środowiskowy kraju,
 - Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły,
 - Plan zarządzania ryzykiem powodziowym,
- dokumenty o charakterze programowym/wdrożeniowym oraz pozostałe branżowe programy, plany i strategie na terenie województwa kujawsko - pomorskiego:
 - Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+,
 - Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko - pomorskiego,
 - Aktualizacja wojewódzkiego planu gospodarki odpadami na lata 2023-2028 z perspektywą na lata 2029-2034,
 - Program ochrony powietrza dla strefy kujawsko - pomorskiej - Uchwała Nr LIX/804/23 Sejmiku Województwa Kujawsko – Pomorskiego,
 - Program Ochrony Środowiska Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2022 – 2030,
- dokumenty lokalne:
 - Strategia Rozwoju Gminy Boniewo na lata 2017 – 2027.

Cele i zadania wyznaczone w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Boniewo na lata 2024-2028 z perspektywą do 2032 roku” są spójne z celami z zakresu ochrony środowiska wyznaczonymi w powyżej wymienionych dokumentach szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego.

- c) przydatność w uwzględnianiu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska**

„Program Ochrony Środowiska (...)” zawiera wszystkie kluczowe elementy: podstawowe zagadnienia odnośnie polityki ochrony środowiska zarówno wynikające z prawa polskiego jak i wspólnotowego. Przedstawia analizę wszystkich obszarów interwencji przyrodniczego na terenie gminy oraz w oparciu o tą charakterystykę formuje diagnozę stanu środowiska. Definiuje główne problemy środowiskowe na terenie gminy i wyznacza kierunki interwencji oraz wyznacza zadania, których realizacja umożliwi realizację celów średniookresowych.

d) Powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska

Na podstawie opisu aktualnego stanu poszczególnych obszarów interwencji, uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych dokonano wyboru najistotniejszych celów i zadań, których realizacja przyczyni się w najbliższej przyszłości do poprawy stanu środowiska naturalnego na terenie Gminy Boniewo. Cele te są spójne z celami i priorytetami zapisanymi w innych dokumentach strategicznych na poziomie gminy i powiatu, w tym z priorytetami powiatowego programu ochrony środowiska.

Do najważniejszych celów ochrony środowiska Gminy Boniewo należą:

- I. Poprawa jakości powietrza,
- II. Zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców gminy,
- III. Ochrona środowiska i ludności przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych,
- IV. Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych,
- V. Poprawa systemu gospodarki wodno-ściekowej,
- VI. Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż,
- VII. Ochrona gleb i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi,
- VIII. Racjonalna gospodarka odpadami,
- IX. Ochrona ekosystemów i walorów przyrodniczych gminy,
- X. Ochrona środowiska przed poważnymi awariami,
- XI. Działania edukacyjne i zarządzenie ochroną środowiska.

Należy zaznaczyć, że wiele przedsięwzięć proponowanych w ramach jednego obszaru interwencji wpisuje się także w pozostałe, nakładając się na siebie. Wynika to z faktu, że poszczególne elementy środowiska i uciążliwości środowiskowe (oddziaływania zarówno negatywne i pozytywne pomiędzy poszczególnymi komponentami środowiska) są ze sobą powiązane. Poprawa jakości lub ochrona jednego z nich zwykle skutkuje poprawą lub ochroną pozostałych.

Zaproponowane w *Programie (...)* cele i kierunki interwencji powinny posłużyć do tworzenia warunków dla takich zachowań ogółu społeczeństwa, które polegać będą w pierwszej kolejności na niepogarszaniu stanu środowiska przyrodniczego na tym terenie, a następnie na jego poprawie.

Realizacja wytyczonych w *Programie (...)* celów powinna spowodować zrównoważony rozwój gospodarczy, polepszenie warunków życia mieszkańców przy zachowaniu walorów środowiska naturalnego.

2) Rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko, w szczególności:

a) Prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość, odwracalność oddziaływań

Program jest spisem zamierzeń i zalecanych działań mających na celu poprawę stanu środowiska naturalnego i poprawę jakości życia mieszkańców. W trakcie realizacji zaplanowanych przedsięwzięć mogą wystąpić szczególne aspekty oddziaływania na środowisko. Najważniejszym zagrożeniem dla środowiska związanym z realizacją Programu może być nieterminowe realizowanie zapisanych w nim działań lub też niezrealizowanie działań. Dotyczy to przede wszystkim realizacji zadań w zakresie wszystkich wskazanych powyżej celów i przypisanych im zadań. Oddziaływania na środowisko poszczególnych zadań opisanych w *Programie (...)* mogą być:

- pozytywne/ negatywne lub brak oddziaływania,
- bezpośrednio/ pośrednie,
- krótkoterminowe/ średnioterminowe/ długoterminowe,
- stałe/ chwilowe.

Realizacja celów i zadań zaproponowanych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Boniewo, będzie polegała na wykonaniu szeregu przedsięwzięć, także inwestycyjnych, które mogą ingerować w poszczególne elementy środowiska zarówno na etapie ich realizacji, jak i eksploatacji.

I. etap realizacji zadań

Zanieczyszczenia wód

Przy realizacji prac takich jak: modernizacja i budowa dróg, budowa i rozbudowa sieci kanalizacyjnej, modernizacji sieci wodociągowej, należy tak planować zakres prac budowlanych, aby w możliwie najwyższym stopniu zapewnić ochronę gleb, siedlisk, naturalnego ukształtowania terenu i nie zaburzać przy tym stosunków wodnych, ani nie pogarszać stanu czystości wód. Ze względu na charakter i rodzaj innych wykonywanych robót zakłada się, że realizacja planowanych działań nie zwiększy zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych na terenie Gminy Boniewo. Niebezpieczeństwo zanieczyszczenia wód lub gleb będzie związane z robotami budowlanymi i ziemnymi głównie na terenach przyległych do nowobudowanych lub remontowanych dróg, sieci kanalizacyjnej oraz placów budowy. Może ono dotyczyć szczególnie skażeń substancjami niebezpiecznymi, użytych w procesie inwestycyjnym lub pochodzących ze sprzętu budowlanego i środków

transportu. Aby temu zapobiec na etapie budowy prowadzone będą działania minimalizujące negatywne oddziaływania, które mogą wystąpić.

Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego

Realizacja zadań przewidzianych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Boniewo związanych z pracami budowlanymi oraz ziemnymi i związanym z tym użyciem ciężkiego sprzętu budowlanego, będzie charakteryzowała się lokalnym i krótkoterminowym oddziaływaniem na stan powietrza. Do zadań tych należą:

- rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i wodociągowej,
- budowa i modernizacja dróg,

Na skutek użycia środków transportu ciężarowego oraz prowadzenia prac budowlanych możliwe jest generowanie dużych ilości pyłów, lokalne podwyższenie stężeń niektórych substancji gazowych na skutek ścierania opon i nawierzchni drogowej oraz wydzielania spalin pojazdów starszej generacji. Dotyczy to w szczególności substancji emitowanych z silników spalinowych (transport i ciężkie maszyny), prac spawalniczych (gazy i pyły), prac malarskich (lotne związki organiczne) i innych. Dokładne określenie skali oddziaływania i zasięgu występowania określonych stężeń danej substancji w celu oceny jakości powietrza według obowiązujących standardów nie jest możliwe. Z punktu widzenia prawa stosunkowo krótkotrwałe, chwilowe oddziaływanie związane z pracami budowlanymi, nie podlega normowaniu.

Hałas

W trakcie robót budowlanych i modernizacyjnych, a także podczas trwania innych przedsięwzięć inwestycyjnych wykorzystywany będzie sprzęt budowlany i środki transportu, stanowiące źródło hałasu i drgań. Emitowany hałas może oddziaływać na okolicznych mieszkańców oraz ludzi przebywających chwilowo w rejonie inwestycji, a także w obrębie dróg dojazdowych. W obszarach niezabudowanych należy liczyć się z oddziaływaniem na dzikie zwierzęta co może przyczynić się do ich migracji w inne rejony. Aby zapobiec negatywnemu oddziaływaniu urządzenia stosowane przy pracach powinny spełniać kryteria dotyczące ich wartości akustycznej, wynikające z przepisów prawa. Normy prawne obecnie obowiązujące dla urządzeń nowych mają na celu ochronę słuchu pracowników, a także osób postronnych. Spełnianie tych kryteriów nie spowoduje całkowitej eliminacji uciążliwości hałasu na terenach otaczających place budowy, należy jednak pamiętać, że proces budowlany będzie ograniczony w czasie, a po jego zakończeniu wszystkie niedogodności akustyczne ustaną. Dla ograniczenia uciążliwości akustycznych i jeśli to możliwe, prace budowlane i transportowe powinny być prowadzone tylko w porze dziennej. Na etapie organizacji prac w obrębie poszczególnych zadań istnieje możliwość wykorzystania różnych środków zapobiegawczych i ochronnych, jednak w praktyce uciążliwości przy remontach nie są zwykle podstawą do poważnych konfliktów, w sytuacji gdy osoby narażone na niedogodności mają jasno określony horyzont czasowy, w jakim prace zostaną zakończone oraz ich dokładny harmonogram.

Odpady

W związku z inwestycjami oraz działaniami o charakterze budowlano - inżynierskim, planowanymi na terenie Gminy Boniewo należy spodziewać się wytwarzania następujących grup odpadów:

- odpady budowlane w tym szczególnie:
 - odpady pochodzące z budowy, remontów, i rozbiórki dróg, mostów i infrastruktury drogowej, w tym odpady niebezpieczne (grupa 17),
 - ziemia zmieszana z gruzem oraz zanieczyszczona różnymi substancjami (grupa 17),
- odpady komunalne: odpady zielone i materiał roślinny w związku z wycinką drzew i krzewów (kod: 20 02),
- odpady niebezpieczne różnego rodzaju i pochodzenia.

Powstałe w trakcie prac odpady, powinny być zagospodarowane zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 roku *o odpadach* (Dz.U.2023 poz.1587 ze zm.), przekazywane w pierwszej kolejności do odzysku lub w przypadku braku takiej możliwości przekazywane do unieszkodliwienia. W przypadku odpadów niebezpiecznych każdy rodzaj odpadów powinien być gromadzony i przechowywany oddzielnie w warunkach uniemożliwiających przedostanie się do środowiska naturalnego i chroniony przed działaniem czynników zewnętrznych. Transport tych odpadów z miejsc ich powstawania do miejsc odzysku lub unieszkodliwiania szczególnie w przypadku wyrobów azbestowych, powinien się odbywać z zachowaniem przepisów obowiązujących w tej kwestii.

Powierzchnia ziemi i gleby

Bezpośrednie, negatywne oddziaływanie na powierzchnię ziemi może mieć miejsce w czasie budowy i modernizacji dróg, budowy i modernizacji sieci wodno- kanalizacyjnej. Negatywne skutki zostaną wyeliminowane po zakończeniu prac, a w perspektywie długoterminowej działania te przyniosą korzyści dla stanu powierzchni ziemi.

Krajobraz

Negatywny wpływ na krajobraz również może mieć miejsce w czasie budowy i modernizacji dróg, budowy i modernizacji dróg, budowy i modernizacji sieci wodno- kanalizacyjnej. Po zakończeniu robót budowlanych, oddziaływanie zostanie wyeliminowane. Będzie to więc oddziaływanie krótkotrwałe.

II. Etap eksploatacji

Zanieczyszczenia wód

Gmina Boniewo należy do obszaru dorzecza Wisły, w obrębie zlewni Zgłowiączki, jedynie południowy fragment gminy należy do dorzecza Odry. Najważniejszym elementem sieci

hydrograficznej jest rzeka Chodeczka, rzeka o długości 33,5 km przepływa przez jeziora: Kromszewickie, Chodeckie, Lubienieckie, Szczytnowskie, Borzymowskie i Krukowskie, do ujścia do Zgłowiączki w gminie Lubraniec.

Gmina Boniewo położona jest w obrębie jednolitej części wód podziemnych nr 47 (GW200047). Na terenie gminy wody podziemne są wodami odizolowanymi od warstwy powierzchniowej utworami nieprzepuszczalnymi o znacznej miąższości. Wody występują w piaszczystych osadach z okresu trzeciorzędu i czwartorzędu. Głównym poziomem użytkowania jest poziom wód czwartorzędowych. Obszar Gminy Boniewo znajduje się poza zasięgiem czwartorzędowych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP).

Zadania z zakresu gospodarki wodno – ściekowej w znaczącym stopniu przyczynią się do ochrony środowiska wodno – glebowego. Ograniczeniu ulegną niekontrolowane pobory wody.

Zanieczyszczenia zasobów wodnych ekosystemów mogą wystąpić wzdłuż szlaków komunikacyjnych i dróg. W takich przypadkach głównym źródłem zanieczyszczeń są spływy z drogi substancji chemicznych stosowanych przy ich utrzymaniu, ścieki wytwarzane w obiektach obsługi pasażerów, wycieki z pojazdów, a także wytwarzane odpady związane z eksploatacją, np. zmiotki z oczyszczania ulic, odpady z koszy przy miejscach postojowych, lecz także „dzikie wysypiska” oraz odpady i wycieki powstałe w wyniku wypadków i kolizji drogowych.

Zadania z zakresu gospodarki wodno – ściekowej wyznaczone w *Programie (...)* jak budowa i rozbudowa sieci wodno – kanalizacyjnej, budowa oczyszczalni ścieków przyczynią się do poprawy stanu jakości wód powierzchniowych i podziemnych na terenie gminy.

Stan powietrza atmosferycznego

W 2022 r. w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) na terenie województwa kujawsko-pomorskiego funkcjonowało ogółem 19 stacji pomiarowych należących do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Wśród nich 16 stacji znajdowało się poza uzdrowiskami (w tym 1 stacja mobilna w Solcu Kujawskim przy ul. Gen. Stefana Roweckiego „Grotą”) oraz 3 stacje na terenie uzdrowisk w strefach ochrony uzdrowiskowej A: w Ciechocinku, Inowrocławiu i Wieńcu Zdroju. Lokalizacja stacji jest z reguły niezmienna, zależna przede wszystkim od wyników tzw. „pięcioletniej oceny jakości powietrza” wykonywanej raz na 5 lat oraz od kryteriów lokalizacji punktów poboru próbek substancji określonych w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu. Prowadzenie badań w stałych lokalizacjach daje możliwość obserwowania zmian jakości powietrza w wieloletnim okresie. Funkcjonujący w 2022 r. system ocen jakości powietrza w województwie kujawsko - pomorskim zgodny był z wynikami aktualnej oceny pięcioletniej wykonanej w roku 2019. W 2022 r. wszystkie stanowiska pomiarowe wykorzystane w ocenie spełniały wymagania dotyczące jakości danych, w tym wymaganego procentu ważnych danych w roku i były wystarczające do dokonania klasyfikacji stref województwa kujawsko - pomorskiego w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których w prawie krajowym i w dyrektywach UE określono normatywne

stężeniaw postaci poziomów dopuszczalnych/docelowych/celu długoterminowego w powietrzu, ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin.

Ocena jakości powietrza pod kątem ochrony roślin w latach 2022-2023 nie wykazała przekroczeń dopuszczalnych stężeń dla ozonu, dwutlenku siarki i tlenków azotu, w efekcie więc strefę zaliczono do klasy A. Przekroczony jest jednak poziom celu długoterminowego dla ozonu ($6000 \mu\text{g}/\text{m}^3 \cdot \text{h}$), przez co strefę zaliczono do klasy D2.

Tabela 1. Klasyfikacja strefy kujawsko-pomorskiej z uwzględnieniem kryteriów ochrony roślin

Rok	Klasa dla obszaru ze względu na poziom dopuszczalny SO ₂	Klasa dla obszaru ze względu na poziom dopuszczalny NO _x	Klasa dla obszaru ze względu na poziom dopuszczalny O ₃	Klasa dla obszaru ze względu na poziom celu długoterminowego dla O ₃
2022	A	A	A	D2
2023	A	A	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim, raport wojewódzki za lata 2022-2023

Ozon jako substancja zanieczyszczająca środowisko jest problemem ponadregionalnym. Powstaje w wyniku reakcji fotochemicznej z udziałem tlenków azotu, tlenku węgla i węglowodorów. Do wytworzenia się reakcji niezbędna jest energia słoneczna, stąd stężenia ozonu wzrastają w dni słoneczne, wiosenne i letnie. Wysokie stężenie ozonu jest skutkiem takich procesów jak emisja z zakładów przemysłowych, elektrociepłowni, emisja komunikacyjna, napływ zanieczyszczeń spoza granic kraju oraz spoza granic województwa, a także sprzyjające warunki meteorologiczne do tworzenia ozonu.

W poniższej tabeli przedstawiono klasyfikację strefy kujawsko-pomorskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia. Prowadzona ocena ma na celu monitorowanie zmian jakości powietrza i ma być podstawą do podjęcia działań powodujących zmniejszenia stężeń zanieczyszczeń w powietrzu przynajmniej do poziomu stężenia dopuszczalnego na terenie kraju w określonym terminie.

W rocznej ocenie jakości powietrza dla strefy zachodniopomorskiej za rok 2022 do klasy C zakwalifikowano strefę ze względu na przekroczenia poziomu dopuszczalnego (24 godzinnego) pyłu zawieszonego PM10 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10. W roku 2023 obserwowano przekroczenia jedynie dla benzo(a)pirenu.

Tabela 2. Klasyfikacja strefy kujawsko-pomorskiej z uwzględnieniem kryteriów ochrony zdrowia

Rok	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji
-----	---

	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	Pył PM _{2,5}	Pył PM ₁₀	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
2022	A	A	A	C	A	C	A	A	A	A	A	A (D2)
2023	A	A	A	C	A	A	A	A	A	A	A	A (D2)

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskiej, raport wojewódzki za lata 2022-2023

Szczególną uwagę zwrócić należy na wysokie stężenia benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM₁₀ w województwie kujawsko-pomorskim. Podobnie jak w latach poprzednich, wysokie wartości stężeń tego zanieczyszczenia rejestrowano w okresach grzewczych (styczeń-marzec, październik-grudzień). Przekroczenie poziomu docelowego B(a)P zarejestrowano w 2023 r. na sześciu spośród jedenastu stacji pomiarowych w województwie. Szacuje się, że w 2023 roku problem ten dotyczył 29 gmin w województwie (16% wszystkich gmin). Jako główną przyczynę przekroczeń wskazuje się „niską” emisję pochodzącą z indywidualnego ogrzewania budynków.

Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w województwie jest emisja antropogeniczna pochodząca z sektora bytowo-komunalnego (emisja powierzchniowa), z komunikacji (emisja liniowa) oraz z działalności przemysłowej (emisja punktowa). Znaczący udział w stężeniach zanieczyszczeń w powietrzu na obszarze województwa ma ich napływ z obszaru Polski oraz Europy. Głównymi lokalnymi źródłami zanieczyszczeń są kominy domów ogrzewanych indywidualnie oraz transport samochodowy, który wpływa na stężenia zanieczyszczeń zwłaszcza na obszarach bezpośrednio sąsiadujących z drogami o znacznym natężeniu ruchu. Przemysł zlokalizowany na obszarze województwa zachodniopomorskiego, głównie energetyka zawodowa, ze względu na dużą wysokość kominów, w znacznym stopniu eksportuje zanieczyszczenia poza granice województwa. Zakłady przemysłowe o istotnej emisji niezorganizowanej lub emitowanej poprzez niskie emitory mogą również bezpośrednio wpływać na jakość powietrza w sąsiedztwie. Zanieczyszczenia komunikacyjne w postaci pyłów powstają głównie w wyniku ścierania się hamulców, opon i nawierzchni dróg oraz unosu zanieczyszczeń z powierzchni dróg, natomiast tlenki azotu są emitowane z rur wydechowych.

Ozon jako substancja zanieczyszczająca środowisko jest problemem ponadregionalnym. Powstaje w wyniku reakcji fotochemicznej z udziałem tlenków azotu, tlenku węgla i węglowodorów. Do wytworzenia się reakcji niezbędna jest energia słoneczna, stąd stężenia ozonu wzrastają w dni słoneczne, wiosenne i letnie. Wysokie stężenie ozonu jest skutkiem takich procesów jak emisja z zakładów przemysłowych, elektrociepłowni, emisja komunikacyjna, napływ zanieczyszczeń spoza granic miasta, a także sprzyjające warunki meteorologiczne do tworzenia ozonu.

Jako przyczynę przekroczeń poziomu celu długoterminowego wskazuje się, podobnie jak w przypadku ozonu analizowanego pod kątem ochrony zdrowia ludzi, występowanie w okresie wiosenno-letnim warunków meteorologicznych sprzyjających formowaniu się ozonu w powietrzu (wysoka temperatura i duże nasłonecznienie) oraz napływ mas powietrza zanieczyszczonych ozonem i substancjami stanowiącymi tzw. prekursorzy ozonu z terenów zurbanizowanych województwa i spoza granic kraju.

Analiza stężeń zanieczyszczeń monitorowanych w 2022 roku wskazuje na ścisłą zależność ich poziomu od warunków meteorologicznych. Ciepleszy w porównaniu z poprzednimi latami rok 2022 spowodował mniejszą emisję zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw na cele grzewcze, co bezpośrednio przełożyło się na niższe stężenia tych zanieczyszczeń w powietrzu. Mniejsze też są zasięgi obszarów przekroczeń poszczególnych zanieczyszczeń i mniejsza jest liczba osób narażonych na ponadnormatywne stężenia.

Jednym z głównych źródeł zanieczyszczeń na terenie obszaru obok emisji z systemów grzewczych jest także emisja liniowa pochodząca z transportu samochodowego. Jest to emisja, którą generuje transport prywatny i publiczny. Emisja liniowa powstaje z procesów spalania paliw w pojazdach, w wyniku ścierania nawierzchni dróg, opon, okładzin, a także w związku z unoszeniem się pyłu z dróg. Ze środków komunikacji do powietrza emitowane są głównie: tlenki azotu, pyły, węglowodory aromatyczne, tlenek i dwutlenek węgla oraz metale ciężkie. Wpływają one na pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego i powodują wzrost stężenia ozonu w troposferze. Ilość emitowanych zanieczyszczeń zależy od wielu czynników między innymi od: natężenia i płynności ruchu, parametrów technicznych i stanu drogi.

Najbardziej zagrożone na emisję liniową są tereny przyległe do ciągów komunikacyjnych, głównie ma to niekorzystny wpływ na uprawy rolne. Nadmienić należy, że szkodliwe substancje związane z komunikacją samochodową stanowią źródło emisji zanieczyszczeń nie tylko do powietrza, ale również gleby, a w konsekwencji również wód w skutek wymywania zanieczyszczeń z powierzchni gruntu. Działaniami zmierzającymi do ograniczenia emisji liniowej mogą być remonty dróg w złym stanie, usprawnienie ruchu samochodowego poprzez budowę tras szybkiego ruchu, oraz wyprowadzanie ruchu tranzytowego z ośrodków miejskich, rozbudowa sieci transportu zbiorowego i promocja jej wśród mieszkańców, rozwój elektromobilności oraz rozbudowa sieci infrastruktury rowerowej i pieszej.

Realizacja szeregu wyżej wymienionych zadań, wyznaczonych w *Programie (...)* będzie miała istotny wpływ na poprawę stanu powietrza na terenie Gminy Boniewo.

Hałas

W wyniku realizacji zadań zawartych w Programie Ochrony Środowiska należy spodziewać się zmniejszenia poziomu hałasu na skutek:

- zwiększenia płynności ruchu pojazdów, poprzez reorganizację ruchu kołowego oraz poprawę nawierzchni dróg oraz budowę nowych ulic,

- urządzenia i zabiegów pielęgnacyjnych w obrębie terenów zieleni jako naturalnej bariery chroniącej przed hałasem.

Poprawa stanu akustycznego na terenie gminy powinna pośrednio wpłynąć na poprawę warunków życia mieszkańców, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa oraz atrakcyjność inwestycyjną tego terenu.

Powierzchnia ziemi i gleby

Realizacja zadań takich jak ochrona gleb przed degradacją oraz właściwe zagospodarowanie terenów przyczyni się do poprawy stanu powierzchni ziemi i gleb.

Krajobraz

Realizacja zadań takich jak utrzymanie czystości na terenach rekreacji turystycznej, likwidacja dzikich wysypisk odpadów czy utrzymanie terenów zieleni przyczyni się do poprawy walorów krajobrazowych na terenie gminy.

b) Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych

Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań o charakterze transgranicznym lub skumulowanym. Należy stwierdzić, że realizacja założeń zawartych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Boniewo na lata 2024-2028 z perspektywą do 2032 roku” będzie miała pozytywny wpływ na środowisko naturalne oraz na zdrowie ludzi. Działania ujęte w *Programie (...)* wpłyną również na polepszenie standardu wypoczynku turystów oraz jakość życia mieszkańców. Polepszeniu ulegną również warunki estetyczne krajobrazu gminy.

c) Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenie dla środowiska

Ponieważ elementem oddziaływania na środowisko jest także oddziaływanie na zdrowie ludzi, należy zauważyć, że realizacja założeń zawartych w *Programie (...)* na etapie ich realizacji będzie wiązała się z pewnym oddziaływaniem na zdrowie ludzkie. Charakteryzować się ono będzie emisją zanieczyszczeń do powietrza, związanych ze zwiększonym ruchem kołowym pojazdów, pracami budowlano - remontowymi (budowa i modernizacja dróg, budowa sieci wodociągowej, modernizacja oczyszczalni ścieków). Mieszkańcy na etapie realizacji zadań będą narażeni na emisję pyłów, spalin i hałasu, które będą się przemieszczać wraz z kierunkiem robót. Emisje będą ustępować po ich zakończeniu.

Oprócz problemu zanieczyszczeń pojawiają się również kwestie bezpieczeństwa. Prace budowlane związane z budową sieci wodociągowej, kanalizacyjnej czy rozbudową infrastruktury drogowej, mogą stanowić zagrożenie dla ruchu pojazdów oraz ruchu pieszego. W związku z podejmowanymi działaniami sugeruje się poinformowanie społeczeństwa o planowanych pracach z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym wraz ze wskazaniem terminu zakończenia realizacji inwestycji. Pozwoli to mieszkańcom przygotować się

na ewentualne uciążliwości i zwiększy ich ostrożność. Ponadto, prace najbardziej uciążliwe nie powinny odbywać się we wczesnych godzinach porannych, wieczornych oraz nocnych, by nadmiernie nie ingerować w życie mieszkańców.

3) Cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko, w szczególności:

- a) Obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystanie terenu**

Na terenie gminy brak terenów o szczególnych właściwościach, spełniających wymagania powyższego punktu. Wszystkie działania przewidziane Programie Ochrony Środowiska mają na celu poprawę stanu środowiska przyrodniczego i ochronę zdrowia ludzi. Mają one sprzyjać przestrzeganiu standardów jakości środowiska oraz zapobiegać jego nadmiernemu wykorzystaniu.

- b) Formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym**

Na terenie Gminy Boniewo nie występują wyżej wymienione obszarowe formy ochrony przyrody oraz pomniki przyrody.

Ze względu na położenie gminy poza wielkoprzestrzennym systemem obszarów chronionych, nie występuje tu konieczność przestrzegania stosownych zakazów na nich obowiązujących. Jednak mimo to, przestrzeganie i wdrażanie zasad gospodarowania dla Gminy Boniewo odnosi się do ograniczeń związanych z ochroną gatunkową organizmów – ściłą i częściową, a także wynikającą z ochrony zwierząt łownych. Ponadto, ta kwestia dotyczy także zgodnego z obowiązującymi normami prawnymi oraz z najlepszymi w tym zakresie praktykami trwałego i zrównoważonego uprawiania oraz ochrony użytków rolnych, a szerzej także gruntów rolnych.

Według danych GUS, powierzchnia gruntów leśnych na terenie Gminy Boniewo w roku 2022 wynosiła ogółem 437,73 ha, w tym grunty leśne publiczne – 357,32 ha, natomiast grunty leśne prywatne – 80,41 ha. Lesistość gminy wynosi 5,5%.

Reasumując, projekt „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Boniewo na lata 2024-2028 z perspektywą do 2032 roku” dotyczy obszaru w granicach jednej gminy oraz nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w związku z powyższym, na podstawie art. 48 ust. 1 i ust. 2 i ust 4 spełnia kryteria do odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Realizacja „Programu...” nie spowoduje wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi i zagrożenia dla środowiska, stanowi modyfikację przyjętego już dokumentu w

granicach administracyjnych jednej gminy. Dokument ten przyczyni się w skali długookresowej do poprawy jakości środowiska na terenie Gminy Boniewo.

Ponadto art. 48 ust. 2 ustawy *o udostępnieniu informacji o środowisku(...)*, zezwala na odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektów dokumentów stanowiących niewielkie modyfikacje w ustaleniach przyjętych już dokumentów lub projektów dokumentów dotyczących obszarów w granicach jednej gminy. Takim dokumentem jest „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Boniewo na lata 2024-2028 z perspektywą do 2032 roku”. Obejmuje ona realizację zadań jedynie na obszarze Gminy Boniewo. Podobnie jak w poprzednim Programie znalazły się kolejne inwestycje związane z budową kanalizacji, zaopatrzeniem w wodę, budową i modernizacją dróg, termomodernizacją, zwiększeniem udziału zieleni, edukacją ekologiczną mieszkańców. Poza tym większość z tych zadań ma charakter ciągły, co również wskazuje na ich wagę i konieczność kontynuacji w kolejnych latach obowiązywania zarówno obecnego jak i przyszłego programu.

Biorąc pod uwagę powyższe, po pozyskaniu stosowanych uzgodnień z RDOŚ i WSSE Wójt Gminy Boniewo odstąpił od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.